

เอกสารประกอบการพิจารณาเรื่องกรอบการเจรจาเพื่อสำรวจและจัดทำหลักเขตแดน
ทางบกไทย - พม่า ตลอดแนว ในกรอบของคณะกรรมการเขตแดนร่วม (JBC) ไทย - พม่า

1. องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - พม่า (ฝ่ายไทย)
2. ร่างกรอบการเจรจาเพื่อสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบกไทย - พม่า ตลอดแนว
ในกรอบของคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - พม่า และกลไกอื่น ๆ ภายใต้กรอบนี้
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - พม่า
4. ข้อมูลเกี่ยวกับสนธิสัญญาเขตแดนไทย - พม่า

คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - พม่า (ฝ่ายไทย)

กระทรวงการต่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดย มติคณะรัฐมนตรี

วิธีการแต่งตั้ง มติคณะรัฐมนตรี

วันเริ่มต้นวาระ 17 กุมภาพันธ์ 2552

สถานภาพคณะ ปัจจุบัน (ยังทำงานอยู่)

อำนาจหน้าที่

- 1) พิจารณาและเจรจาปัญหาเส้นเขตแดนทางบกระหว่างไทยกับพม่า
- 2) ดำเนินการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบกตลอดแนวระหว่างไทยกับพม่า
- 3) พิจารณาและเจรจาปัญหาเกาะหลาม เกาะคัน และเกาะซันก บริเวณปากน้ำกระบุรี (ปากจั่น)
- 4) จัดตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

ข้อกฎหมายหรือระเบียบ

องค์ประกอบของคณะกรรมการชุดนี้ ประกอบด้วย

1. นายวศิน วีระเวชญาณ
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้แทน
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	รองประธานกรรมการ
3. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือผู้แทน
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
4. เอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง หรือผู้แทน
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
5. ผู้แทนกองบัญชาการกองทัพไทย
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
6. ผู้แทนกองทัพบก
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
7. ผู้แทนกองทัพเรือ
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
8. เจ้ากรมแผนที่ทหาร หรือผู้แทน
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ

9.	เจ้ากรมอุทกศาสตร์ หรือผู้แทน
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
10.	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
11.	อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้แทน
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
12.	อธิบดีกรมเอเชียตะวันออก หรือผู้แทน
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
13.	ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน หรือผู้แทน
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
14.	อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
15.	รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการ
16.	ผู้อำนวยการกองเขตแดน
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการและเลขานุการ
17.	เจ้าหน้าที่กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

**กรอบการเจรจาเพื่อสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบกไทย-พม่า ตลอดแนวในกรอบของ
คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-พม่า และกลไกอื่นๆ ภายใต้กรอบนี้**

ให้คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-พม่า (ฝ่ายไทย) เจรจากับฝ่ายพม่าเพื่อดำเนินการสำรวจและจัดทำ
หลักเขตแดนทางบกระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหภาพพม่าให้เป็นไปตามเอกสารต่อไปนี้

1. อนุสัญญาระหว่างกษัตริย์สยามกับข้าหลวงใหญ่แห่งอินเดีย ว่าด้วยเรื่องกำหนดเขตแดนบน
ผืนแผ่นดินใหญ่ ระหว่างราชอาณาจักรสยามและมณฑลของอังกฤษ คือเทนเนสเซอร์ิม ลงนาม ณ
กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1868 (Convention between the King of Siam and the
Governor-General of India, defining the Boundary on the Mainland between the Kingdom of
Siam and the British Province of Tenasserim. Signed at Bangkok, February 8, 1868)

2. บัญชีรายชื่อหลักเขตแดนระหว่างสยามกับอังกฤษแนบท้ายอนุสัญญาระหว่างกษัตริย์
สยามกับข้าหลวงใหญ่แห่งอินเดียว่าด้วยเรื่องกำหนดเขตแดนบนผืนแผ่นดินใหญ่ ระหว่าง
ราชอาณาจักรสยามและมณฑลของอังกฤษคือเทนเนสเซอร์ิม ลงนาม ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8
กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1868 (Tabular Statement of Boundary Marks attached to the Convention
between the Kingdom of Siam and the Governor-General of India, defining the Boundary on
the Mainland between the Kingdom of Siam and the British Province of Tenasserim. Signed
at Bangkok, February 8, 1868) และแผนที่แนบท้าย

3. หนังสือสัญญาในระหว่างกรุงสยามกับกรุงอังกฤษว่าด้วยเมืองเชียงใหม่ เมืองลำปาง เมือง
ลำพูน ฉบับลงนามวันที่ 3 กันยายน ค.ศ. 1883 (Treaty between His Majesty the King of Siam and
Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, for the Prevention
of Crime in the Territories of Chiangmai, Lakon, and Lampoonchi, and for the Promotion of
Commerce between British Burmah and the Territories aforesaid. Signed at Bangkok,
September 3, 1883.)

4. โปรโตคอล (ปฏิญญา) ฉบับลงนามวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 1894 และแผนที่ของ
คณะกรรมการปักปันเขตแดนสยาม-อังกฤษ จำนวน 3 ระวังแนบท้าย

5. หนังสือแลกเปลี่ยน ฉบับลงนามวันที่ 27 สิงหาคม ค.ศ. 1931-14 มีนาคม ค.ศ. 1932 (Exchange of Notes between His Majesty's Government in the United Kingdom and the Government of India and the Government of Siam, Constituting an Agreement Regarding the Boundary between Burma (Kengtung) and Siam. Bangkok, August 27, 1931, and March 14, 1932)

6. หนังสือแลกเปลี่ยน ฉบับลงนามวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1940

7. หนังสือแลกเปลี่ยน ฉบับลงนามวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1940

8. หนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวกับรัฐบาลอินเดีย กับรัฐบาลของประเทศสยาม ว่าด้วยเขตแดนพม่า (ตะนาวศรี) กับประเทศสยาม ฉบับลงนามวันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 1934 (Exchange of Notes between His Majesty's Government in the United Kingdom and the Government of India and the Government of Siam Regarding the Boundary between Burma (Tenasserim) and Siam. Bangkok, June 1st, 1934)

9. หนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวกับ Sir John Lawrence ฉบับลงวันที่ 30 เมษายน 1868

10. บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า เกี่ยวกับเขตแดนคงที่ช่วงแม่น้ำสาย – แม่น้ำรวก ฉบับลงวันที่ 18 มิถุนายน ค.ศ. 1991 (Memorandum of Understanding between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the Union of Myanmar Relating to the Fixed Boundary on the Mae Sai – Nam Ruak Rivers Sector)

11. แผนที่และเอกสารที่เกี่ยวข้องที่จัดทำขึ้นตามความตกลงทุกฉบับที่กล่าวถึงข้างต้น

ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย – พม่า

1. คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย – พม่า หรือ Thailand – Myanmar Joint Boundary Committee จัดตั้งขึ้นเมื่อ 2536 โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองประเทศเป็นประธาน มีผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่างๆ หลายแห่ง เช่น สภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กรมแผนที่ทหาร กรมอุทกศาสตร์ เป็นต้น และมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเจรจาแก้ไขปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับพม่า ปัจจุบัน นายวศิน วีระเวชญาณ เป็นประธาน คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย – พม่า (ฝ่ายไทย) ทั้งนี้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2551 และวันที่ 15 มกราคม 2552
2. คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมกันแล้ว 6 ครั้งเมื่อปี 2536, 2536, 2540, 2542, 2545 และ 2548 ทั้งนี้ ไทยกับพม่ายังไม่มี ข้อกำหนดอำนาจหน้าที่ (Terms of Reference) โดยข้อที่พม่ายกขึ้นเป็นข้อขัดข้องในการจัดทำบันทึกความเข้าใจกำหนดกรอบทางกฎหมายในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนระหว่างกัน (MOU) คือการบรรจุข้อบทเกี่ยวกับการพรรณนาสภาพเส้นเขตแดน (Description of Boundary Alignment – DBA) ไว้ในร่าง MOU ซึ่งแม้ในระหว่างการประชุมคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-พม่า ครั้งที่ 5 ซึ่งมีขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 5-7 มีนาคม 2545 ฝ่ายไทยได้ตกลงรับพิจารณาข้อบทดังกล่าวโดยได้ขอให้ฝ่ายพม่าเป็นผู้เสนอร่าง แต่จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด
3. ในการประชุมคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-พม่า ครั้งที่ 3 ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 18-19 สิงหาคม 2540 ไทยกับพม่าได้ตกลงกันที่จะจัดทำการศึกษาและจัดทำหลักเขตแดนระหว่างกันตลอดแนวขึ้นใหม่เพื่อให้เกิดความชัดเจนของแนวเส้นเขตแดนซึ่งจะทำให้ประชาชนและหน่วยราชการในพื้นที่ตามแนวชายแดนได้ทราบอย่างชัดเจนถึงเส้นเขตแดนที่ถูกต้อง เป็นการป้องกันปัญหาการรุกล้ำเขตแดนระหว่างกัน และจะเป็นการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทด้านเขตแดนระหว่างไทยกับพม่าอย่างถาวร
4. ในการประชุม JBC ครั้งที่ 6 ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน – 1 ธันวาคม 2548 ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงว่า จะดเว้นการดำเนินการใดๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสันปันน้ำหรือแม่น้ำที่เป็นเส้นเขตแดน เว้นแต่เป็นการดำเนินการโดยคณะกรรมการสำรวจร่วม เพื่อประโยชน์ในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดน
5. ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงให้ฝ่ายพม่าเป็นเจ้าของการจัดการประชุม JBC ครั้งที่ 7 ในปี 2550 ที่ประเทศพม่า แต่ฝ่ายพม่ายังไม่ได้จัดประชุม ใดๆ ก็ดี เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2552 ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการฯ ได้พบหารือข้อราชการกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า และได้หยิบยกเรื่องการจัดประชุมคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย – พม่า ขึ้นหารือ โดยแสดงความประสงค์ให้ทั้งสองฝ่ายประชุมกัน

โดยเร็ว เนื่องจากว่างเว้นมานาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่าเห็นด้วย และจะรีบสั่งการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของพม่าประสานงานกับฝ่ายไทยโดยเร็ว

6. ประเด็นเร่งด่วนที่คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย – พม่า จะต้องหารือกันได้แก่

6.1 ปัญหาแม่น้ำซึ่งเป็นเขตแดน อาทิ แม่น้ำเมย และแม่น้ำกระบุรี/ปากจั่น เปลี่ยนทางเดิน และการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งของฝ่ายไทยและฝ่ายพม่า

6.2 ปัญหาเกาะสามเกาะบริเวณปากแม่น้ำกระบุรี/ปากจั่น (เกาะหลาม เกาะคัน เกาะซิ่นก)

6.3 ปัญหาบริเวณด่านเจดีย์สามองค์

เป็นต้น

ข้อมูลสนธิสัญญาเขตแดนไทย - พม่า

1. อนุสัญญาระหว่างกษัตริย์สยามกับข้าหลวงใหญ่แห่งอินเดีย ว่าด้วยเรื่องกำหนดเขตแดนบนผืนแผ่นดินใหญ่ ระหว่างราชอาณาจักรสยามและมณฑลของอังกฤษ คือ เทนเนสเซอริม ลงนาม ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1868 (Convention between the King of Siam and the Governor-General of India, defining the Boundary on the Mainland between the Kingdom of Siam and the British Province of Tenasserim. Signed at Bangkok, February 8, 1868) กำหนดเขตแดนตั้งแต่ปากน้ำเมืองระนองไปจนถึงสบเมย (แม่น้ำเมย ไหลลง แม่น้ำสาละวิน)
2. บัญชีรายชื่อหลักเขตแดนระหว่างสยามกับอังกฤษแนบท้ายอนุสัญญาระหว่างกษัตริย์สยามกับข้าหลวงใหญ่แห่งอินเดียว่าด้วยเรื่องกำหนดเขตแดนบนผืนแผ่นดินใหญ่ ระหว่างราชอาณาจักรสยามและมณฑลของอังกฤษคือ เทนเนสเซอริม ลงนาม ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1868 (Tabular Statement of Boundary Marks attached to the Convention between the Kingdom of Siam and the Governor-General of India, defining the Boundary on the Mainland between the Kingdom of Siam and the British Province of Tenasserim. Signed at Bangkok, February 8, 1868) และแผนที่แนบท้าย เป็นบัญชีหลักเขตแดนแนบท้ายอนุสัญญาที่กล่าวถึงในข้อ 1
3. หนังสือสัญญาในระหว่างกรุงสยามกับกรุงอังกฤษว่าด้วยเมืองเชียงใหม่ เมืองลำปาง เมืองลำพูน ฉบับลงนามวันที่ 3 กันยายน ค.ศ. 1883 (Treaty between His Majesty the King of Siam and Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, for the Prevention of Crime in the Territories of Chiangmai, Lakon, and Lampoonchi, and for the Promotion of Commerce between British Burmah and the Territories aforesaid. Signed at Bangkok, September 3, 1883.) เป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้า แต่มีข้อบทที่ระบุว่าแม่น้ำสาละวินเป็นเขตแดนไทยกับพม่าเลยถือตรงกันว่าสนธิสัญญาฉบับนี้ กำหนดให้แม่น้ำสาละวินเป็นเขตแดน
4. โปโรโตคอล (ปฏิญญา) ฉบับลงนามวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 1894 และแผนที่ของคณะกรรมการปักปันเขตแดนสยาม-อังกฤษ จำนวน 3 ระวังแนบท้าย

เป็นการปักปันตั้งแต่ผาจอง (เขตแดนแยกจาก แม่น้ำสาละวินขึ้นมาบนฝั่ง) จากผาจองจนถึง สบรวก สนธิสัญญาระบุเพียงว่า ได้ตกลงเขตแดนกันแล้วตามแผนที่ และเห็นชอบให้เขตแดน เป็นไปตามแผนที่ ที่แนบมานี้ ดังนั้น แผนที่ที่แนบทำยสามระวางมีผลเสมือนเป็นสนธิสัญญา

5. หนังสือแลกเปลี่ยน ฉบับลงนามวันที่ 27 สิงหาคม ค.ศ. 1931-14 มีนาคม ค.ศ. 1932 (Exchange of Notes between His Majesty's Government in the United Kingdom and the Government of India and the Government of Siam, Constituting an Agreement Regarding the Boundary between Burma (Kengtung) and Siam. Bangkok, August 27, 1931, and March 14, 1932)

เกี่ยวกับเส้นเขตแดนในแม่น้ำสาย โดยระบุให้ใช้ร่องน้ำลึก ไม่ว่าจะแม่น้ำจะเปลี่ยนไปอย่างไร

6. หนังสือแลกเปลี่ยน ฉบับลงนามวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1940

เกี่ยวกับเส้นเขตแดนในแม่น้ำสาย โดยระบุให้ใช้ร่องน้ำลึกเป็นเขตแดน ไม่ว่าจะแม่น้ำจะเปลี่ยนไปอย่างไร

7. หนังสือแลกเปลี่ยน ฉบับลงนามวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1940

เกี่ยวกับเส้นเขตแดนในแม่น้ำรวก โดยระบุให้ใช้ร่องน้ำลึกเป็นเขตแดน

8. หนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในสหราชอาณาจักรและรัฐบาล อินเดีย กับรัฐบาลของประเทศสยาม ว่าด้วยเขตแดนพม่า (ตะนาวศรี) กับประเทศสยาม ฉบับลงนามวันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 1934 (Exchange of Notes between His Majesty's Government in the United Kingdom and the Government of India and the Government of Siam Regarding the Boundary between Burma (Tenasserim) and Siam. Bangkok, June 1st, 1934)

เกี่ยวกับเส้นเขตแดนบริเวณแม่น้ำกระบุรี/ปากจั่น ซึ่งอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1868 ระบุให้ใช้แม่น้ำเป็น กลาง ส่วนฉบับนี้แก้ไขข้อบกพร่องในอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1868 โดยระบุว่า ตั้งแต่ต้นน้ำถึง หมู่บ้านมารัง ให้ ใช้ ร่องน้ำลึก ไม่ว่าจะแม่น้ำจะเปลี่ยนไปอย่างไร

9. หนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับ Sir John Lawrence ฉบับลงวันที่ 30 เมษายน 1868

เป็นหนังสืออธิบายความของฉบับที่ 1 ซึ่งบอกว่าเป็น แม่น้ำกระบุรี/ปากจั่นทั้งแม่น้ำเป็นเส้นเขตแดน อย่างไรก็ตาม อนุสัญญาฯ ค.ศ. 1868 ไม่ได้ระบุถึงเกาะนอกฝั่งระนองว่าเป็นของใคร หนังสือ

แลกเปลี่ยนฉบับนี้ระบุให้เกาะ Victoria, St. Matthew, Birds Nest Group เป็นของพม่า ส่วนเกาะ
ที่ติดฝั่งไทยสองเกาะได้แก่ เกาะช้างและเกาะพยาม เป็นของไทย

10. บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า
เกี่ยวกับเขตแดนคงที่ช่วงแม่น้ำสาย - แม่น้ำรวก ฉบับลงวันที่ 18 มิถุนายน ค.ศ. 1991
(Memorandum of Understanding between the Government of the Kingdom of Thailand
and the Government of the Union of Myanmar Relating to the Fixed Boundary on the
Mae Sai - Nam Ruak Rivers Sector)

กำหนดเส้นเขตแดนคงที่บริเวณแม่น้ำสายและแม่น้ำรวก

11. แผนที่และเอกสารที่เกี่ยวข้องที่จัดทำขึ้นตามความตกลงทุกฉบับที่กล่าวถึงข้างต้น